

13.1.7

(בפלוגתא לא קא מיירי) 9b → (גופא) 8b

note#1: the latter half of ויקרא details various **חובה**, specifically **חטאת ואשם**, that must be brought as a consequence of certain violations. The standard **חטאת קבועה** doesn't have a static rule – it varies (as to which animal to bring) from individual, כה"ג, **כה"ג**, **כל עדת ישראל** ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה ואשמו: ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד: ויקרא פרק ד פסוק יגיד

Note #2: **אשת אחיו שלא היה בעולמו** can play out in one of two ways:

- 1) if brother #1 married, then died, then before brother #2 performed **יבום**, brother #3 was born; in that case, the woman had a moment (before brother #2 performed **יבום**) during which she was prohibited to brother #3 as **אשת אחיו שלא היה בעולמו**; even if brother #2 performs **יבום** and then dies, she is **פטור** relative to brother #3
- 2) if brother #1 married, then died, then brother #2 performed **יבום** and then brother #3 was born, when brother #2 dies and she falls to brother #3, ר"ש maintains that he performs **יבום** as this is not considered **בעולמו** **אשת אחיו שלא היה בעולמו**

1. כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת החוזה לאיש זר יבמה גבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה דברים כה: 2. ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: ויקרא פרק יח פסוק יח 3. ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה ואשמו: ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד: ויקרא פרק ד פסוק יגיד 4. אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים לה' לחטאת: ויקרא פרק ד פסוק ג 5. אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות ה' אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם: ויקרא פרק ד פסוק כב 6. ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת ממצות ה' אשר לא תעשינה ואשם: ויקרא פרק ד פסוק כז 7. והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו כל העדה פר בן בקר אחד לעלה... במדבר פרק טו פסוק כז 8. ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה לחטאת: וכפר הכהן על הנפש השגגת בתחטאה בשגגה לפני ה' לכפר עליו ונסלח לו. האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה. והנפש אשר תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את ה' הוא מגדף ונקרתה הנפש ההוא מקרב עמה: במדבר פרק טו פסוק כז - 5

- I. Reassessing רבי's inference from ויבמה, ולקחה, (v. 1) – prohibiting עריות ויריות
 - a. Challenge #1: it doesn't mention ערה here
 - b. Challenge #2: לצרור is derived from איסור צרת ערה: (v. 2)
 - c. Answer: ולקחה: only when he could have the option of taking either may he take one; ויבמה – only in case of איסור צרות obtain
 - d. Contra: ולקחה means they have a normal marital relationship (i.e. if he divorces her, איסור אשת אח doesn't return); ויבמה – may be done against her will
 - i. יבמה יבא עליה from point #2; לאשה from point #1 infers דני
 - ii. דני uses rule that חטאת קבועה only applies to violations carrying כרת (במזיד), as per vv. 3-8
- II. רבי's question of רבי – should be 16 on our list, not 15
 - a. רבי – which should be added?
 - i. Suggestion: אנוסת אביו (his own mother who was אנוסת אביו)
 1. Rejection: that is a dispute (ר' יהודה) – disputed עריות not listed
 2. challenge: איסור קדושה (חייבי לאוין) and איסור מצוה (שניות) are listed, although ר"ע disputes
 - a. defense: in our chapter, no disputed relationships listed
 - b. challenge: ב"ה/ב"ש lists disputes between א:ד
 - i. defense: ב"ש is nothing against ב"ה
 - c. Challenge: last item on our list (אשת אחיו שלא היה בעולמו) is disputed (ר"ש)
 - i. Defense: he only disagrees in some circumstances (see note #2)
 1. note: ר' אושעיא's approach is rejected
 3. Challenge: relative to our list, רב commented on our משנה: all of these relationships could lead to the circumstance of האסורה לזה ומותרת לזה והאסורה לזה (see explanation on p. 8)
 - a. רב applied it only to the final 9 relationships on the list (since תנא cannot be אסורה לזה ומותרת לזה except in case of אונס and the תנא only speaks of נישואין)
 - b. אשת אחיו applies it to all, even cases of אונסין will be mentioned – but ר"ש can only play out according to ר"ש (see next page)

note #3: explaining the statement: ואחותה שהיא יבמתה או חולצת או מתיבמת לזה – והאסורה לזה מותרת לזה – והאסורה לזה מותרת לזה

The משנה at the beginning of פ"ג presents a case where 2 sisters are married to 2 brothers who subsequently die childless. In that case, both sisters require חליצה from brothers #3 and #4 who may **not** perform יבום. The reasoning is as follows:

- 1) the זיקה created upon the death of brother #1 made sister #1 a "partial-wife" to brothers #3/4.
- 2) When brother #2 died (before any יבום on sister #1), his wife also became a "partial-wife" to brothers #3/4;
- 3) hence, sister #1 is אחות זקוקתו as is sister #2.
- 4) This זיקה is not strong enough to exempt the sister (as if brother #3 was already married to sister #1) so חליצה is needed

The next משנה notes that if one of the sisters was אסור (as an ערוה) to one of the brothers, there is no זיקה and the other sister has a full זיקה for יבום.

For instance, if sister #1 was the mother-in-law of brother #3 and the scenario outlined above played out, brother #3 would have absolutely no זיקה with sister #1 (חמותו) and thus would have full זיקה with sister #2 and could perform either יבום or חליצה.

This case can be doubled; if sister #1 is an ערוה to brother #3 but not to brother #4 and sister #2 is an ערוה to brother #4 but not brother #3 – יבום and חליצה is possible in each relationship (brother #3 to sister #2, brother #4 to sister #1).

רב maintained that this scenario is possible regarding all cases in our משנה but רב יהודה modified this statement and limited it to the final 9 עריות listed – from חמותו and on. The reason for this is that the only way for 2 sisters to be married to 2 brothers and then have them both fall to one brother and only one be an ערוה to him would be if it was his daughter from a non-marital relationship. Otherwise, just as she is his daughter, so is her sister – if only because she is his wife's daughter. The same applies to all 6 of the בנות.

This scenario can only play out regarding בעולמו של אחיו שלא היה בעולמו according to ר"ש, who allows such a relationship when the co-existing brother performed יבום before the birth of the new brother, as follows:

Brothers #1-4 coexist. Brothers #1 and #2 marry sisters #1 and #2. Brother #1 dies and then brother #5 is born; he is prohibited to sister #1, but brother #3 performs יבום on her. Brother #2 then dies, and then brother #6 is born; he is prohibited to sister #2, but brother #4 performs יבום on her. Now brothers #3 and #4 die. According to רבנן, both brothers #5 and #6 are prohibited to both sisters, hence our ruling doesn't apply. According to ר"ש, however, brother #5 is allowed to perform יבום on sister #2 but not sister #1. Brother #6 may perform יבום on sister #1 but not sister #2.